

Till kommun- och stadsstyrelserna
och samkommunernas styrelser

Kommunförbundets handbok för främjande av likabehandling i kommunens verksamhet

Kommunerna har en viktig roll när det gäller att främja likabehandlingen av kommuninvånarna och därigenom också välfärden. Handboken *Mångfald i kommunen* är avsedd för kommunens tjänsteinnehavare, arbetstagare, förtroendevalda och samarbetspartner som främjar likabehandling i kommunens verksamhet.

I en likabehandlande kommun hamnar ingen i en sämre ställning på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person. En icke-diskriminerande kommun, där ingen personlig egenskap påverkar servicen, delaktigheten eller en trygg miljö, är en bättre kommun för alla.

Kommunförbundets nya publikation *Mångfald i kommunen* ger vägledning för likabehandlingsplaneringen i kommunens verksamhet. Uppgörandet av planen är en lagstadgad uppgift för kommunen. Kommunen ska främja likabehandling i sin verksamhet som myndighet, servicegivare, arbetsgivare och utbildningsanordnare samt i sina läroanstalter. Planen innehåller mål som utgår från en utvärdering av situationen inom likabehandling samt beskrivningar av åtgärder och ansvar i arbetet för att främja likabehandling. Handboken ger också tips om hur planen kan genomföras. De olika skedena i planeringen beskrivs genom fallet med simhallen i den imaginära kommunen Sjysta. Och med hjälp av Multispelet kan man redan i förväg öva sig på planeringsprocessen. Olika begrepp som rör likabehandling presenteras också. Handboken är också till nytta för landskapsförbunden och andra samkommuner.

Kommunförbundet skickade våren 2015 ett cirkulär om revideringen av diskrimineringslagen.
<https://www.kommunforbundet.fi/cirkular/2015/den-nya-diskrimineringslagen-och-delreformen-av-jamstalldhetslagen>

Utöver den tryckta publikationen finns det en pdf-version av handboken som kan laddas ned avgiftsfritt i Kommunförbundets nätbokhandel på adressen:
http://shop.kuntaliitto.fi/product_details.php?p=3586

Handboken *Mångfald i kommunen* tar upp utarbetningen och genomförandet av den likabehandlingsplan som diskrimineringslagen föreskriver. Därtill ska kommunen främja jämställdheten mellan könen på ett planmässigt och målinriktat sätt. Här rekommenderar Kommunförbundet att kommunerna och landskapen tar hjälp från den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå. Länk till deklarationen:
http://shop.kuntaliitto.fi/product_details.php?p=2994

Diskriminering är inte alltid lätt att identifiera. Den kan också vara förtäckt eller indirekt: exempelvis kan någon viss tjänst ha organiserats så att den de facto inte är tillgänglig för alla kommuninvånare. Likabehandling blir inte verklighet genom passivitet, utan kräver medvetenhet och aktiva handlingar. Handboken *Mångfald i kommunen* hjälper läsaren att lägga märke till saker och se på bekanta tjänster, processer och omgivningar med nya ögon och vidta nödvändiga åtgärder.

Mångfald i kommunen producerades som en del av Kommunförbundets bidrag till Justitieministeriets projekt Rainbow Rights i samarbete med pilotkommunerna i projektet: Uleåborg, Kuopio, Tammerfors, Vasa och Utsjoki. Projektet fick finansiering från Europeiska unionens program Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap.

Som en del av projektet genomförde Kommunförbundet en enkät för att utreda situationen inom likabehandlingsplaneringen i kommunerna. Mer detaljerade resultat från utredningen framgår ur rapporten Samalle viivalle - havaintoja kuntien yhdenvertaisuustyöstä (Kommunförbundet 2018). Rapporten (på finska, med resumé på svenska) finns på finska på adressen: <https://yhdenvertaisuus.fi/documents/5232670/5376058/Samalle+viivalle+selvitys>

Som samarbetsforum för kommunerna och landskapen erbjuder Kommunförbundet ett nätverk för jämställdhet och likabehandling. Vi uppdaterar nätverket och ber er därför skicka uppgifter om de personer som ansvarar för det verksamhetsrelaterade likabehandlings- och jämställdhetsarbetet i kommunen till Kommunförbundets registratur registratur@kommunforbundet.fi, Outi Tuuri outi.tuuri@kommunforbundet.fi och Sinikka Mikola sinikka.mikola@kommunforbundet.fi inom juni 2019. Sinikka Mikola ger även närmare upplysningar, tfn 050 342 8218.

Med samarbetshälsningar

FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

Minna Karhunen
Verkställande direktör

Ida Sulin
teamledare, svenska och internationella ärenden